

عنوان مقاله:

بازتاب زیبایی‌شناختی سیمای پیامبران در قصاید خاقانی

محل انتشار:

متن شناسی ادب فارسی، دوره 3، شماره 3 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مرتضی محسنی - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مازندران

احمد غنی پور ملک‌شاه - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مازندران

هاجر مرادی - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مازندران

خلاصه مقاله:

زندگی و سرگذشت پیامبران به عنوان انسان‌هایی کامل و دارای شخصیت آسمانی و سیره انسانی در اکثر متون ادب فارسی انعکاس یافته و یکی از غنی‌ترین منابع الهام در شکل‌گیری آثار هنری و ادبی، همواره سرچشمه مضمون‌آفرینی و تصویرسازی شاعران و نویسندگان در ادب فارسی بوده است. آنچه در این مقاله به آن پرداخته می‌شود، تحلیل سرگذشت پیامبران در قصاید خاقانی است. شاعر شروان برای طرح هنرمندانه اشعارش از سرگذشت هفده پیامبر بهره برده که جلوه‌های زندگی حضرت رسول اکرم (ص)، بالاترین کاربرد را در میان هفده پیامبر به خود اختصاص داده است. خاقانی با استفاده از داستان پیامبران، گاه تنها در پی ذکر گوشه‌های از زندگی آنان در قالب شعر است؛ اما در بسیاری از مواقع، وی سرگذشت انبیا را وسیله‌ای برای طرح موضوع‌های مختلف می‌کند. شاعر با دست‌مایه قرار دادن داستان انبیا در پی طرح موضوع‌های متنوعی است که در این میان، مدح، نخستین رتبه را دارد. این رویکرد خاقانی بر تعلق خاطر شاعر به ممدوحان و دستگاه قدرت، ناظر است. شاعر شروان برای رسیدن به مقصود خویش از شیوه‌های بلاغی گوناگونی مانند تشبیه و اغراق بهره جسته است. وی با این شگردها، کوشیده است توصیف‌هایی دقیق و روشن از موضوع‌های شعریش ارائه کند.

کلمات کلیدی:

قصاید خاقانی، داستان پیامبران، تلمیح، آرایه‌های بدیعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1182768>

